

[Socialministeren.]

forslaget krævede 131—132 Mill. Kr. paa Socialministeriets Budget. Det er lovlig letkøbt, men lad os se lidt nærmere paa disse af andre stadig gentagne Jammerhyl over Statens voldsomt stigende sociale Udgifter, Kommunernes stærkt forøgede Belastning trods Statens Overtagelse af en Række Udgifter, Misforholdet mellem Løfterne ved Socialreformens Behandling og de faktiske Forhold nu, m. v. Det er rigtigt og rimeligt, at vi søger at skabe Klarhed ogsaa her, og saa vidt muligt.

Med Hensyn til Statens voldsomt stigende Udgifter som en Kritik af Socialreformen er der følgende at bemærke: Det Beløb, der er optørt paa Socialministeriets Budget for 1935—36, 131,8 Mill. Kr., er ca. 51 Mill. Kr. større end det tilsvarende Tal paa Finansloven for to Aar siden, altsaa den sidste Finanslov, der blev vedtaget før Socialreformen, og som derfor ikke var paavirket af Socialreformens Bestemmelser. Det samlede Beløb efter Fradrag af Udgifter til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse androg dengang 80,4 Mill. Kr. Det er denne rent summariske Stigning paa 51 Mill. Kr. paa Socialministeriets Budget, der uden blot den ringeste Undersøgelse af, hvorledes denne Stigning fremkommer, i Oppositionspressen udbasuneres, som om Socialreformens Gennemførelse havde kostet 50 Mill. Kr. Over for de heldigvis endnu talrige Personer, ogsaa blandt mine politiske Modstandere, der selv i Spørgsmaalet om Socialreformens Virkninger er tilgængelige for saglige Argumenter, skal jeg nu gennemgaa denne Forskel mellem Finansloven for 1933—34 og det foreliggende Finanslovsforslag og nærmere gøre Rede for den stedfundne Forandring i Tallene.

Jeg kan her straks oplyse, at 12 Mill. Kr. af denne Stigning skyldes Stigning i Statens Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Da Statens Udgifter til Arbejdsløshedsforsikringen paa Finansloven for 1933—34 som bekendt blev beregnet paa nøjagtig samme Grundlag som Udgifterne paa det foreliggende Finanslovsforslag, har denne Stigning altsaa ingen Betydning ved en Sammenligning mellem den nye og den tidligere Arbejdsløshedslovgivnings Virkninger paa Statens Udgifter. Stigningen skyldes alene den usædvanlige Stigning i Arbejdsløsheden. Hvad enten vi havde haft Socialreformen eller en tidligere Lovgivning, vilde der enten paa Statens eller paa Kommunernes Budgetter være indtraadt en lignende eller muligvis endog en større Stigning i Udgif-

terne i denne Periode. — 3½ Mill. Kr. af de 51 Mill. Kr. skyldes, at et vist Beløb er overført fra Indenrigsministeriets til Socialministeriets Budget. — Der resterer derefter 35,7 Mill. Kr., som kræver en nærmere Forklaring.

Det vil her være naturligt som Udgangspunkt at komme med nogle Betragtninger over de økonomiske Beregninger med Hensyn til Socialreformens Virkninger, der blev foretaget i Begyndelsen af Aaret 1933, inden Socialreformen blev vedtaget af den høje Rigsdag. Der er nemlig hos mange Mennesker den Opfattelse, at disse Beregninger har vist sig at være urigtige, og at Udgifterne er svulmet op langt over, hvad man den Gang havde ventet sig. Jeg maa dog her bemærke, at disse Beregninger, der fulgte som Bilag med Socialministeriets Skrivelse af 24. Marts 1933 til Folketingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om offentlig Forsorg — saaledes som det fremgaa af Teksten til Beregningerne —, ikke gik ud paa at vise, hvorledes de samlede sociale Udgifter vilde stille sig i Aarene 1934—35 eller 1935—36, men kun gik ud paa at vise, hvorledes de under Kriseforhandlingerne stedfundne Ændringer i de foreliggende Lovforslag vilde virke paa de Udgiftsberegninger, som allerede forelaa, dengang Socialreformen blev forelagt i 1930. Beregningerne refererer sig derfor til en Periode, der ligger 6—7 Aar tilbage i Tiden, og man opnaar derfor ikke saa meget ved at se paa de samlede Udgifter, men hvad man kan benytte, er Beregningerne over de *Forandringer* i Udgifterne, der skulde blive Følgen af Socialreformens Gennemførelse.

Disse dengang konstaterede Forandringer kan man sammenligne med de Forandringer, der har fundet Sted siden Finansloven for 1933—34, og derved konstatere, i hvilket Omfang de Beregninger, som Rigsdagen forlangte og fik, har holdt Stik. Ved disse Beregninger i Begyndelsen af 1933 blev Stigningen i Statens Udgifter paa det daværende Beregningsgrundlag for Perioden omkring 1928—29 anslaaet til ca. 16 Mill. Kr. paa Socialministeriets Budget plus ½ Mill. Kr. til Aldersrente, der ikke var medtaget i de oprindelige Beregninger og derfor, for bedre at belyse Virkningerne af Ændringsforslagene, heller ikke blev medtaget i Beregningerne i 1933. Ved ganske simpelt at fradrage dette Beløb i de 35,7 Mill. Kr., som Stigningen siden Finansloven for 1933—34, efter Fradrag af Arbejdsløshedsudgifternes Stigning og Omposteringen fra Indenrigsministeriet, androg, faar man et resterende Beløb paa 19,2